

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЬОУНІВЕРСИТЕТСЬКА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ-КЛІНЦИСТА.....	7
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.,	
ІНТЕРАКТИВНИЙ ОСВІТНИЙ СИМУЛЯТОР BODY INTERACT – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	9
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Павлюченко М.І.	
РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	11
Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Ганошенко Ю.А.	
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	14
Моргунцова С.А., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А., Школова О.П.	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ.....	15
Авраменко Н.В., Нікіфоров О.А., Семененко І.В.	
ПРОЕКТ - ПРЕЗЕНТАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	17
Алексєєв О.Г., Різник О.І.,	
ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА ФАХОМ «ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА».....	18
Алипова О.Є., Дорошенко Е.Ю., Черепок О.О.	
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОКІ З ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.....	21
Алієва О.Г., Макєєва Л.В., Таврог М.Л., Потоцька О.І., Громоковська Т.С., Попазова О.О.	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	23
Бачурін Г.В., Коломєєць Ю.С., Ломака С.С.	
ФІЛОСОФІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ – ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО СТУДЕНТСЬКОЇ АУДИТОРІЇ.....	25
Беленічев І.Ф., Моргунцова С.А., Бухтіярова Н.В., Кучковський О.М., Морозова О.В., Самура І.Б., Бессараб Г.І., Риженко В.П.	
ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЯК ВІДПОВІДАЛЬНА МІСІЯ ФАРМАЦЕВТА.....	26
Білай І.М., Білай А.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ В ЗДМФУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	28
Боярська Л.М., Овчаренко Л. С., Редько І.І., Герасимчук Т.С., Котлова Ю.В.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАРМАЦІЇ КЛІНІЧНІЙ ОСВІТИ.....	29
Бурлака Б.С.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ ТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТІВ.....	30
Васюк С. О., Нагорна Н. О., Донченко А. О.	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК.....	31
Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Садомов А.С.	
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	32
Воронцова Л. Л., Коваленко В.А., Козачук О.С., Остапенко А.О., Міхєєв О.О.	

залученням ресурсів Інтернет, матеріалів сайту ВООЗ з ICF, створення навчального посібника з МКФ. Отримані за результатами навчання компетенції можуть використовуватися лікарями в реальній клінічній практиці для формулювання реабілітаційних цілей, складання індивідуального реабілітаційного плану та сприяння ефективній злагодженій роботі фахівців у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди.

Література:

1. Біла книга з фізичної та реабілітаційної медицини з Європи // Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. – 2018. – №2, Додаток. – 206 с.
2. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» від 03.12.2020 № 1053-IX. – Доступно <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>.
3. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). – Доступно <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>.
4. Національний класифікатор України. Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я. НК 030:2022. – К.: МОЗ України. – 2022. – 226 с.
5. van der Veen S, Evans N, Huisman M, Welch Saleeby P, Widdershoven G. Toward a paradigm shift in healthcare: using the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) and the capability approach (CA) jointly in theory and practice. Disability and Rehabilitation. 2022 Jun 21:1-8.

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОК1 З ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Алієва О.Г., зав.каф., доцент, Макєєва Л.В., асистент, Таврог М.Л., доцент, Потоцька О.І., доцент, Громоковська Т.С., асистент, Попазова О.О., асистент
Кафедра гістології, цитології та ембріології

Ключові слова: методи навчання, форми навчання, лекція, дискусії, ситуаційні задачі, порівняння.

Ліцензійний іспит КРОК є важливим етапом у професійному розвитку майбутнього лікаря, оскільки впливає на формування наступних знань, умінь, навичок та компетентності:

- Професійні компетентності: підготовка до іспиту дозволяє систематизувати та розширити свої знання в галузі медицини.
- Підготовка до практики: Знання, отримані під час підготовки до іспиту, будуть корисними в майбутніх медичних діяльностях. Це допоможе учням відчувати себе впевненіше та більш компетентно в клінічних ситуаціях.
- Стандартизація знань: Іспит КРОК робить знання студентів більш об'єктивними та порівнянними, що сприяє стандартизації медичної освіти.
- Підвищення якості медичної допомоги: глибокі та збалансовані знання медичних фахівців, отримані під час підготовки до іспиту, допомагають пацієнтам отримувати кращу медичну допомогу.
- Кар'єрні можливості: результати іспиту КРОК можуть вплинути на обрання спеціальності та перспективи кар'єри, а також на доступ до подальшої медичної освіти та резидентури.

Гістологія, цитологія та ембріологія є однією з фундаментальних дисциплін загального циклу для студентів спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», тому отримання та закріплення знань, умінь та навичок з цією дисципліни є одним із ключових моментів формування професійних компетентностей, «hard» та «soft skills» майбутніх спеціалістів медичної сфери.

Для підготовки до ліцензійного іспиту КРОК 1 співробітниками кафедри гістології, цитології та ембріології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету був розроблений навчальний курс.

Форма навчання – лекція з фронтальним опитуванням та дискусією, що забезпечує можливість для оволодіння змістом навчального матеріалу й ознайомлення з новими досягненнями науки, усвідомлення перспективи подальшого розвитку наукових пошуків, дає змогу формувати в майбутніх фахівців морально-духовні якості через зміст навчального матеріалу й налаштувати здобувачів на конкретну пізнавальну діяльність. В кінці лекції студенти проходять тестування та проводиться аналіз помилок (дискусія).

Лекції мають наступні змістові блоки:

1. Цитологія, ембріологія
2. Поняття про тканини, класифікація тканин. Епітеліальні та сполучні тканини.
3. Кров, скелетні тканини.
4. М'язові, нервові тканини, нервова система, органи чуття.
5. Регуляторні системи.
6. Травна система та травні залози.
7. Репродуктивна система, сечовидільна, дихальна та шкіра.
8. Фінальний іспит з дисципліни за питаннями «КРОК» та їх аналіз.

Ми використовуємо наступні методи навчання: поєднання словесних та наочних методів, дискусійні методи та порівняльні.

Серед словесних методів варто виділити лекції, де побудова пояснення відбувається за дедуктивною логічною лінією, які наповнені ілюстраціями та демонстраціями, які є наочними методами навчання.

З імітаційних методів використовуємо ситуаційні задачі (зі збірників КРОК), бо це один із найважливіших методичних прийомів формування й оцінки рівня сформованості компетентності.

Дискусії, проведені під час обговорення завдань КРОК дають можливість всебічного аналізу ситуації і стимулюють пошукову діяльність, яка є потужним засобом інтелектуального розвитку та формування цілісного світогляду.

Також ми використовуємо метод порівняння (це метод навчання, що полягає у виявленні подібності та відмінностей між предметами чи явищами) для того, щоб навчити здобувачів аналізу і синтезу, які вимагають формування вмінь розкладати об'єкти на складові, виокремлювати певні сторони об'єкта, вивчати кожну частину (сторону) окремо як елемент єдиного цілого, з'єднувати частини в єдине ціле, що дає можливість швидко та якісно виокремлювати ключове в питаннях КРОКу та знаходити вірні відповіді різними методами.

Також ми використовуємо форми самостійної роботи, тому що ці форми навчання сприяють:

- закріпленню, поглибленню, розширенню й систематизації знань, здобутих під час занять з дисципліни;
- самостійному оволодінню навчальним матеріалом;
- формуванню професійних знань, навичок та умінь;
- формуванню вмінь і навичок самостійної розумової праці;
- розвитку самостійності мислення, творчого підходу до розв'язання поставлених завдань з урахуванням міжпредметних зв'язків;
- розвитку компетентностей, які сприяють навчанню на протязі всього життя (life long learning).

Як висновок, ми пропонуємо використовувати сучасні інноваційні методи та форми навчання (інтерактивні лекції з дискусіями, імітаційні, порівняльні методи, самостійна робота) в курсі підготовки здобувачів до ліцензійного іспиту КРОК1 з гістології, цитології та ембріології.

Література:

1. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці : Технодрук, 2019. 177 с.